

2019-06-27
I2019/01964/D**Infrastrukturdepartementet**Statistiska centralbyrån
Box 243 00
104 51 Stockholm

Uppdrag att kartlägga användningen av artificiell intelligens respektive analys av stora datamängder i Sverige

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statistiska centralbyrån (SCB) att i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget kartlägga användningen av artificiell intelligens (AI) respektive kartlägga analys av stora datamängder i företag, offentlig förvaltning inklusive universitets- och högskolesektorn i Sverige.

I uppdraget ingår även att med hjälp av t.ex. maskininlärning och textanalys göra uppskattningar av användningen av AI bland svenska företag, samt att definiera användning av AI respektive analys och användning av stora datamängder.

För genomförandet av uppdraget får SCB rekvirera högst 500 000 kronor 2019 från Kammarkollegiet. Regeringen beräknar att 500 000 kronor kommer att tillföras det aktuella anslaget 2020 för detta ändamål. För det fall medel avsätts för 2020 får SCB rekvirera nämnda medel från Kammarkollegiet. Rekvisitionerna ska inkomma till Kammarkollegiet senast den 15 november 2019 respektive den 15 november 2020. Utgiften ska belasta det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 2:4 Informationsteknik och telekommunikation, anslagsposten 4 Informationsteknik - del till Kammarkollegiets disposition. I rekvisitionen ska hänvisning göras till detta besluts diarienummer. Ej förbrukade medel ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 28 februari 2020 respektive 2021. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 november 2020.

Närmare om uppdraget

Kartläggningen syftar till att ta fram ett brett statistikunderlag om användningen av AI respektive analys av stora datamängder i företag, offentlig förvaltning (statliga myndigheter, kommuner och landsting) inklusive universitets- och högskolesektorn i Sverige. Kartläggningen ska bl.a. belysa variation i användning av AI och innefatta en analys av stora datamängder inom och mellan sektorer och branscher samt faktorer som påverkar användningen. SCB ska i genomförandet av uppdraget dels använda sig av statistiska underlag, dels med hjälp av t.ex. maskininlärning och textanalys göra uppskattningar av användningen av AI bland svenska företag. I uppdraget ingår att definiera användning av AI respektive analys och användning av stora datamängder.

SCB ska genomföra uppdraget i nära dialog med Verket för innovationssystem (Vinnova), Myndigheten för digital förvaltning (DIGG), Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) och Sveriges kommuner och landsting (SKL).

SCB ska i genomförandet av uppdraget beakta DIGG:s uppdrag att öka den offentliga förvaltningens förmåga att tillgängliggöra öppna data, bedriva öppen och datadriven innovation samt använda artificiell intelligens (dnr I2019/01416/DF).

SCB ska inom ramen för uppdraget sträva efter harmonisering med liknande initiativ och kartläggningar hos Europeiska kommissionen och OECD.

Skälen för regeringens beslut

Det övergripande målet för digitaliseringspolitiken är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter (prop. 2011/12:1, utg. omr. 22, bet. 2011/12:TU1, rskr. 2011/12:87). I Digitaliseringsstrategin (dnr N2017/03643/D) presenteras regeringens vision om ett hållbart digitaliserat Sverige. I strategin bryts det övergripande målet ned i fem delmål vilka ger en vägledning kring hur digitalisering kan bidra till en positiv samhällsutveckling, varav ett är digital innovation. Delmålet digital innovation handlar exempelvis om att det ska finnas förutsättningar för digitalt drivna innovationer att utvecklas, spridas och användas. Det framhålls bl.a. att det är viktigt att hela det svenska näringslivet ges bästa möjliga förutsättningar att verka i och bidra till den digitala ekonomin.

Genom den nationella inriktning för AI som regeringen beslutade den 9 maj 2018 (dnr N2018/03008/FÖF) anges riktningen för det gemensamma arbete som behöver ske i Sverige för att förverkliga den potential AI har för såväl näringslivet som för offentlig sektor. Regeringens mål är att Sverige ska vara ledande i att ta tillvara möjligheterna som användning av AI kan ge, med syftet att stärka både den svenska välfärden och den svenska konkurrenskraften. I den nationella inriktningen framhålls att de möjligheter som finns med AI skapar värden först när tekniken kommer till bred användning. Det konstateras också i inriktningen att det för företag i alla branscher finns möjlighet att utveckla sin konkurrenskraft med hjälp av AI och att det för de flesta företag kommer vara nödvändigt att förhålla sig till AI eftersom förutsättningarna för verksamheter och branscher i grunden påverkas. I den nationella inriktningen konstateras också att det inom offentlig sektor finns stora möjligheter till att med hjälp av AI utveckla verksamheter och offentliga tjänster i medborgarnas intresse. Det ligger därför i Sveriges intresse att stimulera innovativa tillämpningar och användning av AI på olika sätt i samhället.

OECD genomförde på uppdrag av regeringen, under 2017–2018, en översyn av Sveriges digitala transformation. Översynen resulterade i ett antal rekommendationer om hur Sverige ska nå det övergripande målet att vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

Rekommendationerna ingick i en rapport från OECD som överlämnades till Regeringskansliet i juni 2018 (dnr N2017/07509/D). Det framgår av rapporten att svenska företags användning av stora datamängder i en internationell jämförelse är relativt låg. Data är en grundförutsättning för AI-applikationer. Vikten av att kunna utnyttja möjligheterna till värdeskapande av de datamängder som växer explosionsartat, uppmärksammas också i regeringens strategi Smart industri (dnr N2016/00496/FÖF). För svensk industris konkurrenskraft är digitalisering avgörande, och att kunna nyttja data som en strategisk resurs är en viktig del av detta.

Digitaliseringsrådet överlämnade den 19 mars 2019 tillsammans med SCB och Vinnova ett förslag till regeringen om att ge SCB i uppdrag att mäta AI-användningen i Sverige (dnr I2019/00104/D).

I dagsläget saknas statistikunderlag om hur utbredd AI-användningen och analysen av stora datamängder är bland svenska företag och offentlig förvaltning, eller hur användningen varierar mellan sektorer. Det saknas

därmed kunskap om var insatser kan vara motiverade för att stärka AI-användningen och därmed den svenska konkurrenskraften och utvecklingen inom den offentliga förvaltningen.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Helena Hånell McKelvey

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, K och ESA

Utbildningsdepartementet/UH och F

Näringsdepartementet/BI, EIN och MK

Infrastrukturdepartementet/DF

Kammarkollegiet

Statistiska centralbyrån

Verket för innovationssystem

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Post- och telestyrelsen

Myndigheten för digital förvaltning

Universitetskanslersämbetet

Sveriges Kommuner och Landsting